

دانشنامه فلسفه استنفورد (۸۰)

عقل به روایت کانت

گرت ویلیامز

ترجمه داود میرزایی



Williams, Gareth

سرشناسه: ویلیامز، گرت

عنوان و نام پدیدآور: عین به روایت کانت/گرت ویلیامز؛ ترجمه داود میرزایی.

مشخصات نشر: تهران: ققنوس

مشخصات ظاهری: ۹۶ ص.

فروست: دانشنامه فلسفه استنفورد/دب. مجموعه مسعود علیا؛ ۸۰

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۲۷۸-۳۳۱-۸

وضعیت فهرست‌نویسی: فیبا

یادداشت: کتاب حاضر ترجمه مقاله‌ای با عنوان «Kant's Account of reason»

از دایرةالمعارف «Stanford encyclopedia of philosophy»

یادداشت: واژه‌نامه.

یادداشت: کتاب‌نامه.

یادداشت: نمایه.

موضوع: کانت، ایمانوئل، ۱۷۲۴-۱۸۰۴ م. - دیدگاه درباره عقل

موضوع: Kant, Immanuel--Views on reason

موضوع: عقل

موضوع: Reason

شناسه افزوده: میرزایی، داود، ۱۳۶۱ -، مترجم

رده‌بندی کنگره: ۱۳۹۵ ۲۷۳/ف B۲۷۷۳

رده‌بندی دیویی: ۱۷۱/۲

شماره کتاب‌شناسی ملی: ۴۶۲۶۸۲۱

این کتاب ترجمه‌ای است از:

Kant's Account of Reason
The Stanford Encyclopedia of Philosophy
Garraath Williams, Mar 18, 2014

این مجموعه با کسب اجازه از گردانندگان دانشنامه
فلسفه استنفورد (SEP) منتشر می‌شود.



انتشارات قنوس

تهران، خیابان انقلاب، خیابان شهدای ژاندارمری،

شماره ۱۱، تلفن ۴۰ ۸۶ ۴۰ ۶۶

* * *

دانشنامه فلسفه استنفورد (۸۰)

دبیر مجموعه: مسعود علیا

عقل به روایت کانت

گرت ویلیامز

ترجمه داود میرزایی

چاپ اول

۱۶۵۰ نسخه

۱۳۹۶

چاپ پڑمان

حق چاپ محفوظ است

شابک: ۹۷۸ - ۶۰۰ - ۲۷۸ - ۳۳۱ - ۸

ISBN: 978 - 600 - 278 - 331 - 8

www.qoqnoos.ir

Printed in Iran

۶۰۰۰ تومان

فهرست

گفتار دبیر مجموعه	۷
مقدمه	۱۱
۱. عقل نظری: تلاش شناختی عقل و محدودیت‌های آن	۱۵
۲. عقل عملی: اخلاق و تقدم عقل عملی محض	۳۷
۳. اتحاد عقل عملی و عقل نظری	۵۷
۴. ملاحظات پایانی	۷۱
یادداشت‌ها	۷۵
کتابنامه	۸۱
واژه‌نامه انگلیسی به فارسی	۹۱
نمایه	۱۳

پیشگفتار دبیر مجموعه

بسیاری از کسانی که در ایران به نحوی از انحا کار فلسفی می‌کنند و با فضای مجازی اینترنت نیز بیگانه نیستند نام دانشنامه فلسفه استنفورد^۱ را شنیده‌اند. و درست است که این مجموعه کم‌نظیر بهره نیز برده باشند. این دانشنامه حاصل طرحی است که اجرای آن در سال ۱۹۹۵ در دانشگاه استنفورد آغاز شد. چنان ادامه دارد. به لطف کمک‌هایی که گردانندگان این مجموعه در آن راه نوردار شده‌اند، متن کامل تمامی مقالات این دانشنامه در اینترنت به رایگان و به آسان‌ترین شکل در دسترس خوانندگان علاقه‌مند قرار گرفته است.

نگاهی به ساختار و مندرجات مقاله‌ها و سرور کارنامه نویسندگان آن‌ها، که عموماً در حیطه کار خویش صاحب نام و تألیفات درخور اعتنا هستند، گواهی می‌دهد که با مجموعه‌ای خواندنی، مراجعیه مجموعه‌ای که غالباً مدخل‌های مناسبی برای ورود به گسترده‌های متنوع ناما فلسفی به دست می‌دهد. به این اعتبار، می‌توان به جرئت گفت کسی که می‌خواهد اولین بار با مسئله یا مبحثی در فلسفه آشنا شود، یکی از گریه‌های راهگشایی که پیش رو دارد این است که ابتدا به سراغ مدخل یا مدخل‌های مربوط به آن در این دانشنامه برود.

دانشنامه فلسفه استنفورد (به سرپرستی دکتر ادوارد ن. زالتا^۲)

1. *Stanford Encyclopedia of Philosophy* (SEP)

2. Edward N. Zalta

افزون بر این که پیوندی فراگیر میان فضای دانشگاهی و عرصه عمومی برقرار کرده، ویژگی‌های درخور توجه دیگری هم دارد. حجم بسیاری از مقاله‌های این دانشنامه چشمگیر است. ظاهراً دست نویسندگان در شرح و بسط کثیری از موضوعات و مباحث باز بوده است. دیگر این که در کنار مدخل‌های نام‌آشنا گاه به موضوعات و مسائل کم و بیش بدیعی پرداخته شده است که شاید در نظر اول ورودشان به دانشنامه‌ای فلسفی غریب بنماید و در عین حال خواننده را به بازاندیشی درباره دامنۀ تفکر فلسفی و نسبت آن با زیست‌جهان خویش فراخواند. کتابنامه‌های مندرج در پایان مقاله‌ها نیز، که معمولاً به دقت تدوین شده‌اند، یکی از محسنات این دانشنامه است که ویژه به کار دانشجویان و محققانی می‌آید که می‌خواهند در زمینه‌ای خاص پژوهش کنند. این را هم نباید از نظر دور داشت که خاستگاه این دانشنامه هیچ روی موجب نشده است که متفکران و مباحث فلسفه قاره‌ای نادیده گرفته شوند.

انتشار تدریجی بین دانشنامه زبان فارسی و فراهم کردن امکان مواجهه شمار هرچه بیشتری از خوانندگان علاقه‌مند با آن، چه بسا استمرار همان غایتی باشد که مورد نظر بانیان این طرح بوده است. بر این اساس، در گام نخست انتخابی اولیه از میان مسائل و موضوعاتی که در دانشنامه آمده است صورت گرفته و کار ترجمه آن‌ها به سه مترجمانی که با این طرح همکاری دارند به تدریج پیش می‌رود. ترجمه کل دانشنامه البته غایتی بلندپروازانه است، به ویژه با توجه به این که هنوز همه مقاله‌های آن به نگارش در نیامده‌اند. با این حال، تلاش بر این است که در حدود فراهم بودن شرایط، انتشار این مجموعه استمرار پیدا کند و به سرنوشت مجموعه‌هایی دچار نیاید که آغازی چشمگیر داشته‌اند ولی دولتشان چندان پاینده نبوده است.

روال غالب این است که هر کدام از مدخل‌ها در یک مجلد منتشر شود، اما در مواردی که حجم یک مدخل از حداقل لازم برای این که به

هیئت مجلدی مستقل منتشر شود کمتر باشد، آن مدخل همراه با مدخل دیگری که با آن قرابت موضوعی دارد انتشار می‌یابد. به توصیهٔ دکتر زالتا، نسخهٔ اساس ترجمه‌ها آخرین ویراستی خواهد بود که در بخش آرشیو دانشنامه درج شده است، و همین امر در چاپ‌های مجدد ترجمه‌ها مبنا قرار خواهد گرفت. در مرحلهٔ ویرایش، تمامی ترجمه‌ها سطر به سطر با متن انگلیسی مقابله خواهند شد تا عیار کار درخور این مجموعه باشد. در این میان تلاش می‌شود توازن شایسته‌ای میان احترام به سبک و زبان مترجم از یک سو و اقتضائات مجموعه از سوی دیگر به دست آید. طرح انتشار این مجموعه شاید فردی بوده باشد، اما اجرا و اتمام آن البته کاری حوصله‌ساز است و با تلاش مشترک و همراهی دوستانی میسر می‌شود که به این کار در می‌سپارند. افزون بر مترجمانی که در این طرح همکاری می‌کنند، بسیار دیگرانی هستم که مساعدتشان پشتوانهٔ اجرای شایستهٔ آن است. به‌ویژه از آقای دکتر زالتا و سایر گردانندگان دانشنامهٔ قدردانی می‌کنم که اجازه دادند مجموعه حاضر به زبان فارسی منتشر شود. همچنین، باید یاد کنم از آقای امیر حسین زادگان، مدیر انتشارات ققنوس، که زمینهٔ اجرای طرح را فراهم کردند؛ آقای سید نصرالله موسویان، که یاری بی‌دریغشان برای این مجموعه بسیار مغتنم بوده است؛ آقای احمد تهوری، که در تسهیل ارتباطات نقش مؤثری داشته‌اند؛ و آقای جهانگیر ملک‌محمدی و یکایک همکاران ایشان در بخش فنی انتشارات، که می‌کوشند این مجموعه با شکل و شمایل مناسب منتشر شود.

مسمود علی

زمستان ۱۳۹۲